

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра сучасної та бальної хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Гарант освітньо-професійної програми
доц. Каріна ОСТРОВСЬКА

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з навчальної роботи
проф. Інна СТАШЕВСЬКА

“ _____ ” _____ 20__ року

“ _____ ” _____ 20__ року

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ТАНЕЦЬ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 024 Хореографія
Освітня програма Бальна хореографія
Вибірковий компонент
Мова навчання – українська

Харків, 2020

Силабус початкової дисципліни «Український народний танець» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 024 Хореографія освітньої програми Бальна хореографія. Х. ХДАК, 2020 – 13 с.

Силабус затверджено на засіданні кафедри народної хореографії
(протокол №1 від 26.08.2020 р.)
Завідувач кафедри народної хореографії, доцент Каріна ОСТРОВСЬКА

Силабус затверджено на засідання групи забезпечення освітньо-професійної
програми Бальна хореографія
(протокол №1 від 27.08.2020 р.)

Силабус склав:
старший викладач кафедри народної хореографії
кандидат мистецтвознавства – Ірина МОСТОВА

Голова групи забезпечення
зав. кафедрою народної хореографії,
доцент

Каріна ОСТРОВСЬКА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5 на семестр	Галузь знань <u>02 «Культура і мистецтво»</u> Напрямок підготовки <u>0202 Мистецтво</u>	Вибірковий освітній компонент	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Освітня програма «Бальна хореографія»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 150		3-й	3-й
	Семестр		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4,8	Ступінь вищої освіти: бакалавр	6-й	6-й
		Лекції	
		4 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		64 год.	20 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		82 год.	126 год.
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю: залік бсем.			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 68/82

для заочної форми навчання — 24/126

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

«Український народний танець» є вибірковою дисципліною. **Мета дисципліни** – засвоєння особливостей українського народного танцю, специфічних ознак регіонального фольклору, характерних композиційних побудов, а також методики виконання основних рухів українського народного танцю. Обсяг дисципліни – 5 кредитів, загальна кількість – 150 годин, відношення аудиторних годин та годин для самостійної роботи студента для денної форми навчання – 68/82 відповідно, для заочної – 24/126.

Дисципліна «Український народний танець» формує певний технічний рівень виконання, необхідний для подальшого вивчення народно-сценічного танцю. **Спеціальні компетентності:** здобувач підвищує свою здатність мобільно засвоювати нові репертуари в різних танцювальних жанрах, а також підсилює власну здатність до адаптації у рамках нових вимог до техніки та методики виконання танцювальних рухів. **Програмні результати:** дисципліна «Український народний танець» орієнтує здобувача на розуміння хореографії як мистецького феномену, вчить розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії, володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом, розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

На даному етапі формуються вміння вірно передавати національну манеру виконання українських народних танців різних регіонів. Засвоєні на достатньому рівні знання та вміння дозволять створювати авторські танці на основі українського танцювального фольклору, які будуть поєднуватися з виражальними засобами бального танцю.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімального порогового рівня – 60 балів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Теоретичні основ українського народного танцю.

Тема 1. Значення танцювального мистецтва в житті українського народу.

Витоки формування українського народного танцю. Народний танець та інші види традиційного мистецтва. Формування українського народно-сценічного танцю.

Тема 2. Видатні дослідники українського народного танцю.

Життя та творчість В. Верховинця. Внесок В. Авраменка у становлення українського народного танцю. Творчість П. Вірського, Я. Чуперчука, К. Балог.

Видатні дослідники та практики українського народного-сценічного танцю сучасності.

Розділ 2. Український народний танець Центрального регіону.

Тема 3. Загальна характеристика форм українських народних танців.

Форми українського народного танцю: специфіка класифікації. Загальна характеристика форм українського народного танцю.

Тема 4. Основні види і форми українського народного танцю (контент-аналіз відео-матеріалу).

Аналіз творчої спадщини видатних балетмейстерів минулого та сучасності.

Тема 5. Основні ходи та рухи українського народного танцю Центрального регіону.

Вивчення позицій та положень рук та тулуба українського народного танцю, вивчення основних ходів та рухів, специфіка їх ускладнення та поєднання.

Тема 6. Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів до танців Центрального регіону.

Вивчення особливостей композиційної побудови народних танців Центрального регіону.

Розділ 3. Український народний танець Західного регіону України.

Тема 7. Загальна характеристика танцювального фольклору Західного регіону. Локальні особливості етнографічних груп населення Прикарпаття та Закарпаття.

Локальне визначення етнографічних груп, що мешкають на Прикарпатті та Закарпатті. Характеристика особливостей побуту та костюму. Специфіка формування типових ознак танцювального фольклору.

Тема 8. Основні ходи та рухи гуцульських народних танців.

Вивчення позицій та положень рук та тулуба українського народного танцю, вивчення основних ходів та рухів, специфіка їх ускладнення та поєднання.

Тема 9. Основні ходи та рухи народних танців бойків та лемків.

Вивчення позицій та положень рук та тулуба українського народного танцю, вивчення основних ходів та рухів, специфіка їх ускладнення та поєднання.

Тема 10. Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів до народних танців Західного регіону.

Вивчення особливостей композиційної побудови народних танців Західного регіону.

3.2. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні основ українського народного танцю												
Тема 1. Значення танцювального мистецтва в житті українського народу.	12	1				11	14	1				13
Тема 2. Видатні дослідники українського народного танцю	12	1				11	14	1				13
Разом за розділом 1	24	2				22	28	2				26
Розділ 2. Український народний танець Центрального регіону												
Тема 3. Загальна характеристика форм українських народних танців	6	1				5	5	1				4
Тема 4. Основні види і форми українського народного танцю (контент-аналіз відео-матеріалу).	9		2			7	10		2			8
Тема 5. Основні ходи та рухи українського народного танцю Центрального регіону.	23		14			9	19		4			15
Тема 6. Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів до танців Центрального регіону.	25		16			9	29		6			23
Разом за розділом 2	63	1	32			30	63	1	12			50
Розділ 3. Український народний танець Західного регіону України												

Тема 7. Загальна характеристика танцювального фольклору Західного регіону. Локальні особливості етнографічних груп населення Прикарпаття та Закарпаття	7	1			6	7	1			6
Тема 8. Основні ходи та рухи гуцульських народних танців	20		12		8	13		2		11
Тема 9. Основні ходи та рухи народних танців бойків та лемків	14		8		6	13		2		11
Тема 10. Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів до народних танців Західного регіону	22		12		10	26		4		22
Разом за розділом 3	63	1	32		30	59	1	8		50
Усього годин	150	4	64		82	150	4	20		126

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н
1	Основні види і форми українського народного танцю (контент-аналіз відео-матеріалу).	2	2
2	Основні ходи та рухи українського народного танцю Центрального регіону.	14	4
3	Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів до танців Центрального регіону.	16	6
4	Основні ходи та рухи гуцульських народних танців	12	2
5	Основні ходи та рухи народних танців бойків та лемків	8	2
6	Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів до народних танців Західного регіону Комбінування основних рухів українського народного танцю	12	4
	Разом	64	20

3.4. Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1	Значення танцювального мистецтва в житті українського народу.	11	13
2	Видатні дослідники українського народного танцю	11	13
3	Загальна характеристика форм українських народних танців	5	4
4	Основні види і форми українського народного танцю (контент-аналіз відео-матеріалу).	7	8
5	Основні ходи та рухи українського народного танцю Центрального регіону.	9	15
6	Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів до танців Центрального регіону.	9	23
7	Загальна характеристика танцювального фольклору Західного регіону. Локальні особливості етнографічних груп населення Прикарпаття та Закарпаття	6	6
8	Основні ходи та рухи гуцульських народних танців	8	11
9	Основні ходи та рухи народних танців бойків та лемків	6	11
10	Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів до народних танців Західного регіону	10	22
	Разом	82	126

3.5. Методи навчання

Лекційні, практичні, індивідуальні, самостійна робота: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації, методи перевірки знань на практиці.

4. Форми поточного та підсумкового контролю;

4.1.Форми контролю

Усне опитування, письмовий поточний контроль, залік.

4.2.Розподіл балів, які отримують студенти

Розділ 1		Розділ 2				Розділ 3				Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100
3	3	8	12	10	17	10	12	8	17	

4.3. Розподіл балів за формами контролю.

- відвідування заняття (пара) — 1; 17 пар — до 17 балів, 34 пари – до 34 балів.

- виконання практичного завдання — 7-10; 3 практичних завдання — до 30 балів

- усне опитування — 1-2; 3 усних опитування — до 6 балів

- практичний поточний контроль – 6-10 балів; 2 поточних практичних контролю – до 20 балів.

- підготовка та виступ з рефератом — 7-10.

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

Залік — від 60 до 100 балів

4.4. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Програмне забезпечення

Пакет навчально-методичного забезпечення (розшифрувати):

- робоча програма;
- конспект лекцій;
- методичні рекомендації до практичних занять;
- методичні рекомендації до самостійних занять;

Відеоматеріали академічних показів та відкритих уроків.

6. Рекомендовані джерела інформації

6.1. Основна література

1. Бойко, Ольга Степанівна

Художній образ в українському народно-сценічному танці [Текст] : монографія / Бойко О. С. ; М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. –

Київ : Ліра-К, 2016. – 202 с. – 978-617-7320-01-1. – Бібліогр.: с. 185-202.

2. **Вадясова, Наталія Вікторівна**

Мистецько-педагогічна школа видатного діяча української культури Мирослава Вантуха [Текст] / Наталія Вадясова, Василь Чернець, Валерія Шульгіна ; М-во культури України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. – Київ : НАКККіМ, 2012. – 149 с. – 978-966-452-113-7.

3. **Василенко, Кім Юхимович**

Лексика українського народно-сценічного танцю [Текст] : навч. посіб. для студ. вузів культури / К. Василенко. – 3-тє вид, допов. і перероб. – Київ : Мистецтво, 1996. – 494 с. – 5-7715-0440-8.

4. **Верховинець, Василь Миколайович**

Теорія українського народного танцю [Текст] / В. М. Верховинець. – 5-те вид., допов. – Київ : Муз. Україна, 2008. – 147 с.

5. **Зубатов, Сергій Лук'янович**

Методика викладання українського народного танцю [Текст] : підручник / С. Л. Зубатов ; М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Ліра-К, 2018. – 415 с.

6. **Зубатов, Сергій Лук'янович**

Методика викладання українського народного танцю [Текст] : підручник / С. Л. Зубатов ; М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Ліра-К, 2017. – 375 с.

7. Разнообразие форм и жанров украинской народной хореографии [Текст] : метод. пособие для рук. самодеят. танцев. коллективов / М-во путей сообщения, Центр. ком. профсоюза раб. железнодорож. транспорта и транспорт. строительства, Центр. Дом культуры железнодорожника ; [авт.-сост. Б. Н. Колногузенко]. – М., 1990. – 60 с.

8. Традиции украинского народного танца [Текст] : учеб. пособие к изучению курса "Укр. нар. танец" для студентов специализации "Рук. самодеят. танц. коллектива" и рук. самодеят. коллективов нар. танца / авт.-сост. Борис Николаевич Колногузенко ; отв. за вып.: А. З. Житницький, А. И. Пасько ; ред. Л. П. Макурина. – Харьков : ХГИК, 1991. – 138 с.

9. Український народний танець та методика його викладання [Текст] : навч.-метод. матеріали з дисципліни галузь знань: 02 "Культура і мистецтво", спец.: 024 "Хореогр.", спеціалізація: "Нар. хореогр.", ступінь: "Бакалавр" / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. нар. хореогр. ; [уклад. К. В. Островська]. – Харків : ХДАК, 2017. – 36 с.

10. Українські народні танці [Текст] / Акад. наук УРСР, Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ; упоряд. та заг. ред. А. І. Гуменюка. – Київ, 1962. – 360 с.

11. Українські народні танці [Текст] / упоряд. А. І. Гуменюк. – Київ : Наук.

думка, 1969. – 615 с.

6.2. Допоміжна

12. Ткаченко, Тамара Степановна

Народный танец [Текст] : учеб. пособие / Т. Ткаченко ; [под общ. ред. Н. И. Львова]. – М. : Искусство, 1954. – 683 с.

13. Український народний танець [Текст] : навч.-метод. матеріали / Харк. держ. акад. культури, Каф. хореогр. ; [уклад.: Б. М. Колногузенко, К. В. Островська]. – Харків : ХДАК, 1998. – 28 с.

14. Український народний танець та методика його викладання [Текст] : навч.-метод. матеріали з курсу для бакалаврів хореогр. / М-во культури і туризму України, Харк. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва ; [уклад. К. В. Островська]. – Харків : ХДАК, 2007. – 36 с.

6.3. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
4. Інтернет-ресурси

Питання для самоконтролю.

1. Український народний танець як складова частина народних танців
2. Видатні дослідники українського народного танцю
3. Класифікація та характеристика українських народних танців
4. Збереження української танцювальної культури в діяльності видатних балетмейстерів сучасності
5. Історико-етнографічне районування України. Загальна характеристика народного танцю в різних історико-етнографічних зонах.
6. Практичне визначення основних позицій ніг та позицій і положень рук при виконанні танцювальних рухів українського народного танцю.
7. Визначення та практичне засвоєння основних позицій та положень рук українського народного танцю.
8. Практичне визначення основних позицій ніг та положень рук українського народного танцю.
9. Використання основних позицій ніг та положень рук при виконанні танцювальних рухів.

10. Методика вивчення позицій ніг та рук, використання положень рук у парах в українських народних танцях.
11. Техніка та методика виконання рухів танців Центральної України, вправ, побудованих на їх основі.
12. Техніка та методика виконання рухів танців Західного регіону України, вправ, побудованих на їх основі.

Навчальне видання

Силабус
навчальної дисципліни
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ТАНЕЦЬ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 024 Хореографія
Освітня програма Бальна хореографія

Укладач:

Мостова Ірина Сергіївна, викладач кафедри народної хореографії,
кандидат мистецтвознавства

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір та верстка Мостова І. С.

План 2020

Підписано для друку
Формат 60x84/16, Гарнітура «Times»
Папір для друк. ап. Друк ризограф.
Ум. друк. арк. Обл.-вид. арк.. Тираж 50. Зам №

ХДАК, 61057, Харків-57, Бурсацький узвіз, 4
Надруковано в лаб. множ. техніки